

Herinnering aan de (Ver)Telpost Millingen, augustus 2015

Vogels in hun vlucht is het lastigst. Uit gewoonte begint hij aan de zwermen die als een wolk over land en rivier kunnen golven. Hij stopt ermee omdat de vogels onderling nooit op dezelfde plek blijven. Ganzen in hun redelijk vaste V-vlucht lukt wel. Evenals de witte meeuwen die op het strandje in de holte van de krib neerstrijken. Of de koeien aan de overkant die de verkoeling van het water zoeken.

Natuurlijk zijn de schepen die voorbij komen varen, het belangrijkste. Dat is zijn baan. Van 's morgens acht tot 's middags vijf telt hij ze en zet streepjes op de grote vellen papier voor hem: één voor de schepen die richting Nijmegen-Rotterdam gaan, de ander voor richting Duitsland. Die voor het Pannerdens kanaal hoeft hij niet te doen, maar daar heeft hij een apart, kleiner vel voor. Op de vellen staat de datum bovenaan. Grote vierkanten die hij met zijn lange liniaal tekent, geven in blokken de uren aan en daarbinnen de rubrieken: gas, container, bulk en rest. Bij de laatste krabbelt hij veelal klein bij de streepjes 'cruiseschip', 'auto's', 'tractoren', 'hijskraan' of 'leeg'. Al naar gelang wat 'rest' inhoudt. De kleine pleziervaartuigen en speedboten, de boten van Rijkswaterstaat en van de politie en ook het kleine veertje dat 's zomers na vijf-en van de Millingerwaard teruggaat naar de thuisbasis Millingen, doen voor de telling niet mee. De visser die elke dag rondscharrelt bij de punt van het Pannerdens kanaal ook niet. En ook de kleine bunkerbootjes van buurman, de parlevinker, doen niet mee. Als muggen klampen ze zich vast aan de grote schepen: drinken niet maar geven diesel. Al die scheepjes staan wel uitgeschreven onderaan het vel van Nijmegen-Rotterdam met een kleine pijl om hun vaarrichting aan te geven.

Hij heeft zich geleerd wat in 'het voren te tellen' wanneer hij even het keukentje in wil duiken om koffie of thee te zetten. Daar is de verrekijker die aan een beweegbare arm aan het plafond bevestigd is, dan weer handig voor. Zijn boterhammetjes die hij in een geel trommeltje van thuis meeneemt (mét zoen van zijn vrouw als hij de deur uitgaat!) eet hij tussen de bedrijven door aan de werktafel. Lastiger is als hij naar de wc wil gaan. Dat is een kwestie van het goede moment zien te kiezen. En daarbij houdt hij zich maar vast aan de wijze woorden van zijn vrouw: "Wat moet, dat moet".

Ooit heeft meester Bronté met trillende punten van zijn snor hem eens toegebeten: "En jij...! Jij...! Jij moet eens goed op je tellen leren passen!". De priemende vinger op zijn jonge borstkas voelt hij nog steeds, maar hij besloot meteen daar dan voor te gaan. Om tot de ontdekking te komen dat cijfers, getallen hem goed liggen. Beter dan mensen in ieder geval. Getallen zijn tenminste helder, eenduidig, betrouwbaar.

Toen hij de baan op de Telpost van Millingen krijgen kon, wist hij dat zijn kostje gekocht was.

Met genoeg sluit hij iedere keer de week af door op zijn vrije zondagmiddag op de tafel thuis de streepjes om te zetten in cijfers. Dat eenmaal gedaan maakt hij in elk vel twee gaatjes in het midden en stopt ze in de maandmap. "Nijmegen" wilde laatst dat hij de cijfers dagelijks door zou bellen, maar daar heeft hij zich tot nu toe met succes tegen kunnen verzetten. Het zou hem het plezier afnemen van het herbeleven van de afgelopen week aan de hand van de getallen van elke dag.

's Avonds onder het eten becommentarieert hij voor zijn vrouw uit zijn hoofd de afgelopen week, terwijl hij gelijktijdig het aantal spruitjes registreert, dat zijn vrouw op zijn bord schept. En de een, twee, drie kleine sproeten op haar rechterwang. Maar die heeft hij al duizenden keren geteld, gewoon omdat hij van ze houdt. Zijn vrouw luistert geduldig en terwijl de cijfers over tafel gaan, hoort zij hoe het weer was, hoe hoog de rivier, of het druk was en hoe zijn stemming was.

Er is één, heel klein lijstje dat hij niet bespreekt. Dat zijn de turfjes van de dagen van haar zwangerschap: de eerste. Ongemerkt is dat feit zijn leven wat aan het veranderen. Voorheen zeiden de schepen hem niet zo veel. Tegenwoordig kijkt hij ze ietsje langer na met de verrekijker, focust op de naam op de voor- en achterplecht en proeft die met zijn tong. Misschien zit er wel een naam bij voor zijn zoon of dochter! Aan de meeste namen heb je niet zo veel: ze verwijzen naar een bedrijf of een plaats, of zijn Latijns of staan voor een begrip. Maar dan is er ineens een 'Hamaritte', 'Fint', 'Kamina', 'Theresa Straus', 'Chicli', 'Hanna'(II), 'Yamaya', 'Christiaan', 'Christina', 'Dezi', 'Ortygia'. Rond sommige namen ontstaan kleine verhalen in zijn hoofd, eigenlijk meer vragen. Als 'Spes II' voorbijkomt, waar zou nummer I dan zijn? En wat te denken van 'Relationship': een boot voor relaties of is het een verliefd stel dat de boot exploiteert? Daar gaat 'Carpe Noctem': pluk de nacht. Is het als grapje of serieus bedoeld? Hij vraagt zich af wie het schip bestuurt van 'Spes Salutis': hopen ze op gezondheid voor zichzelf of wensen ze 'm juist aan anderen toe? En waar komt een naam als 'Ulekrite' vandaan of 'Ladjar'?

En met het zetten van een streepje bij elke nieuwe dag voelt hij het eind van de zwangerschap naderbij komen. Hij wil het voor zichzelf niet toegeven, maar het maakt hem nerveus, onzeker. En dan ook nog al die vragen in zijn kop....

Die zondag bij het eten blijft het een poos stil. Als hij even opkijkt van het tellen van de boontjes op zijn bord, ziet hij dat zijn vrouw hem vragend aankijkt. "Wat?", zegt hij. "Je bent zo stil", is haar antwoord. "En je bent midden in de week gestopt". "Oh ja?!" en hij kijkt naar de een, twee, drie kleine sproeten op haar wang en dan naar haar mooie, nu ontzettend bolle buik. En hij bedenkt dat hij daar zo graag een cijfer aan zou willen geven. "Nog maar tien dagen...", stamelt hij vervolgens. "Tien dagen voor wat?". "Tot de geboorte!", roept hij nu bijna. Zijn vrouw kijkt hem glimlachend aan, denkt even na en zegt dan: "Heb ik niet zo precies bij stilgestaan. Nee, nu ik er zo over nadenk, is het nog een kleine maand. Denk ik. Je zult je ergens wel verteld hebben". Het woord komt er heel terloops uit, een droge constatering, maar het ontploft midden in zijn gezicht: VERTELD!?! Van de weersomstuit vergeet hij het getal van de boontjes, ziet de een, twee, drie sproeten niet meer. Het koude zweet breekt hem uit. "Maar schat", gaat ze verder, "je hoeft je niet druk te maken. Het komt wanneer het komt". Het voelt alsof er een grijze, glimmende sluier over zijn hoofd getrokken wordt, alsof hij valt en zich nergens vast kan grijpen.

Die nacht slaapt hij niet. Twee gedachten razen achter elkaar door zijn hoofd: "Nou het er een keer echt op aankomt, zou ik me zo maar vertellen?!" En "Het komt, wanneer het komt". En daar is met geen streepjes zetten grip op te krijgen. De verbijstering van dit inzicht neemt hij de volgende dag en de dagen, weken daarna mee naar zijn werk. De grote vellen liggen er, de datum, de rubrieken, de verrekijker, de potloden, de rivier, de schepen. Hij zet zijn streepjes, maar meer uit gewoonte dan dat hij er met zijn hart bij is. Hij betrapt zich erop dat zijn blik steeds meer afdwaalt en kijkt, écht kijkt, om zich heen. Hij ziet dat het licht van de ochtend anders is dan dat van de middag, dat de vorm van de golven verandert onder invloed van de wisselende wind, dat het weer de kleuren van de dag bepaalt. Hij begint te beseffen dat de schepen geen levensloze, metalen bakken zijn die over het water heen en weer schuiven. Dat er schippers aan het roer staan, dat er families aan boord wonen, knechten in overalls. Mensen die hun schip bewust een naam geven. En eerst met de nodige schroom en later met steeds meer plezier leert hij de marifoon te bedienen en leert contact te maken met de schippers. Het geeft zijn streepjes op de grote vellen papier weer kleur. En op een dag beseft hij diep in zijn ziel dat dit de plek is waar hij hoort, waar hij thuis is, waar hij zijn

wil: de rivier, de contacten met de schippers, het dorp, zijn vrouw en zijn gezin: na zijn zoon komen er nog twee dochters.

Zoals een schipper later eens zeggen zou: "Als je vanuit Duitsland bij Millingen komt en de Telpost roept je aan, dan voel je dat je weer thuis bent".

© Fred uit het Broek

fredbroek@gmail.com